

وزارت
صنعت، معدن و تجارت

سازمان زمین شناسی و
اکتشافات معدنی کشور

اسناد بالا دستی

سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور

دفتر برنامه ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه

اسفند ۱۳۹۷

فهرست

- ۳..... اساسنامه سازمان زمین شناسی کشور
- ۶..... برنامه ششم توسعه
- ۸..... سیاست‌های کلی نظام در خصوص معدن
- ۹..... قانون معادن
- ۱۲..... سیاست‌های کلی محیط زیست
- ۱۳..... سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی
- ۱۴..... قانون تمرکز امور صنعت و معدن و تشکیل وزارت صنایع و معادن

به نام خدا

به منظور سهولت و دریافت اطلاعات جامع و کافی از اسناد بالادستی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، دفتر برنامه ریزی، فناوری اطلاعات و بودجه این سازمان اهتمام به جمع آوری اسناد مذکور و انتشار آن به صورت کتابچه نموده است. مطالب درج شده در این کتابچه شامل تمامی سیاست‌های ابلاغی، مواد و قوانین، تبصره‌های قانونی مستقیم و مربوط به این سازمان از ابتدای تشکیل تا انتهای سال ۱۳۹۷ است.

کلیات :

اساسنامه سازمان زمین شناسی کشور

ماده ۱- به دولت اجازه داده می شود به منظور انجام بررسی های زمین شناسی در سرتاسر کشور و جمع آوری نتایج کلیه کارهای انجام شده در این زمینه و ایجاد ارتباط و هماهنگی بین آنها و تهیه و تکمیل و انتشار نقشه های زمین شناسی ایران سازمان واحدی به نام سازمان زمین شناسی کشور در وزارت صنایع و معادن تأسیس نماید.

ماده ۲- شورایی به نام شورای عالی زمین شناسی مرکب از نمایندگان دانشگاه تهران- شرکت ملی نفت ایران - سازمان برنامه و وزارت صنایع و معادن تشکیل و رئیس سازمان زمین شناسی درباره کلیه امور مربوط به سازمان زمین شناسی کشور اتخاذ تصمیم می نماید. بودجه سالیانه و خط مشی و برنامه سازمان را هر سال رئیس سازمان پیشنهاد و برای تصویب به وزارت صنایع و معادن ارسال می دارد که ضمن بودجه کل کشور منظور نماید.

تبصره ۱ - اعضای شورای عالی زمین شناسی باید زمین شناس و یا مهندس معدن باشند.

تبصره ۲- اعضای شورای عالی زمین شناسی از طرف دستگاه های مربوطه برای مدت سه سال انتخاب و معرفی می شوند.

ماده ۳- رئیس سازمان زمین شناسی از بین مهندسیین با تجربه معدن یا زمین

شناس از طرف وزیر صنایع و معادن با جلب نظر شورای عالی زمین شناسی و تصویب هیأت وزیران برای مدت سه سال به این سمت منصوب می شود و پس از انقضای مدت انتصاب مجدداً به ترتیب فوق بلامانع است.

ماده ۴- سازمان زمین شناسی کشور در انجام وظایف خود از نظر مالی و استخدامی و اداری طبق مقررات و آیین نامه های خاصی که وزارت صنایع و معادن بعد از تصویب هیأت وزیران به تصویب کمیسیون صنایع و معادن مجلسین خواهد رسانید زیر نظر صنایع و معادن مستقلاً اقدام می نماید.

ماده ۵- اعتباراتی که برای تأمین هزینه های سازمان زمین شناسی کشور لازم است از محل درآمدهایی که طبق قانون معادن مصوب ۲۹ فروردین ماه ۱۳۳۶ که به وزارت صنایع و معادن تخصیص یافته و اعتباراتی که شرکت ملی نفت ایران و سازمان برنامه برای این منظور تخصیص خواهند داد و همچنین از محل درآمد فروش انتشارات و خدماتی که برای اشخاص یا مؤسسات انجام می دهد تأمین خواهد گردید.

تبصره - در پایان هر سال مالی بیلان عملیات سازمان از طرف وزارت صنایع و معادن به هیأت دولت داده خواهد شد.

ماده ۶- شرکتها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی که نقشه و یا گزارش زمین شناسی از نواحی مختلف کشور تهیه می نمایند مکلفند سازمان زمین شناسی کشور را از حدود ناحیه مورد بررسی و میزان و مشخصات کار انجام شده مطلع نموده و آن قسمت از نقشه ها و اطلاعاتی که برای تهیه نقشه زمین شناسی کشور لازم است در اختیار سازمان زمین شناسی کشور بگذارند.

ماده ۷- شرکتهای و پیمانکاران و مؤسساتی که مبادرت به حفر تونل - کانال - چاه عمیق و گمانه برای معدن می نمایند موظفند مقطع زمین شناسی حفاریهای مذکور را در اختیار سازمان زمین شناسی بگذارند و در صورت عدم امکان تهیه آن موظفند قبل از شروع

به عمل مراتب را به سازمان زمین شناسی کشور اطلاع دهند تا سازمان رأساً در صدد تهیه اطلاعات لازم برآید و در هر صورت مطالعات سازمان زمین شناسی نباید موجب توقف و یا رکود عملیات یا مزاحمت گردد.

تبصره- اطلاعات حاصله از حفاریهای چاههای نفت اعم از اکتشافی و استخراجی فقط در موردی در اختیار سازمان زمین شناسی کشور گذاشته خواهد شد که شرکت ملی نفت ایران افشای آن را بلامانع تشخیص دهد.

ماده ۸- وزارت صنایع و معادن مأمور اجرای این قانون خواهد بود.

قانون فوق که مشتمل بر هشت ماده و چهار تبصره است در جلسه سه شنبه سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و سی هشت به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

نایب رئیس مجلس شورای ملی - عماد تربتی

قانون بالا در جلسه ۲،۵،۱۳۳۸ به تصویب مجلس سنا رسیده است.

برنامه ششم توسعه

(مصوب جلسه علنی مجلس شورای اسلامی روز یکشنبه مورخ ۱۰/۱۱/۱۳۹۵ و تأیید شورای محترم نگهبان)

ماده ۳۲ - تبصره ۴

پ - به منظور تسهیل و تشویق سرمایه گذاری صنعتی و معدنی کشور، اقدامات زیر توسط دولت انجام می شود:

۱- شهرستان هایی که نرخ بیکاری آنها بالاتر از میانگین نرخ بیکاری کشور می باشد به عنوان مناطق غیربرخوردار از اشتغال تعریف می شوند. این مناطق با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تصویب هیأت وزیران در سال اول و نیز ششم هر دهه تعیین می شود.

۲- دولت موظف است مشوق های لازم جهت ایجاد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری و ایجاد کارورزی بیکاران در این مناطق را به عمل آورده و اعتبارات مورد نیاز آن را در لوایح بودجه سالانه منظور کند.

۳- معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی، معدنی و خدماتی در مناطق غیربرخوردار از اشتغال را به میزان معافیت های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی اعمال کند. توسعه واحد و نیز تولید کالای جدید در این واحدها به میزان سهم خود مشمول این حکم می باشند.

ماده ۳۸

بند ج- ۵ - معرفی زندانیان نیازمند اشتغال به مراجع ذی ربط پس از آزادی.

تبصره - کلیه دستگاههای اجرائی ذی ربط، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف ایران و تعاون مرکزی ایران موظف به همکاری در امور فوق می باشند.

ماده ۶۹

به منظور تحقق سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی موضوع توسعه درون زا، ارتقای توان تولید ملی، اقتصاد دانش بنیان و دستیابی به اهداف بخش صنعت و معدن:

۳- هزینه های اکتشافات معدنی در هر مرحله از مطالعات زمین شناسی، اکتشافات تکمیلی و اکتشاف حین استخراج، جزء هزینه های قابل قبول مالیاتی دارندگان مجوز از مراجع قانونی محسوب می شود.

سیاست‌های کلی نظام در خصوص معدن

(مصوب ۱۳۸۵/۰۹/۰۵)

سیاست‌های تبیین شده در بخش معدن شامل موارد زیر بوده است :

- ۱- سیاستگذاری و اطلاع‌رسانی جامع و هماهنگ در علوم و فنون زمین.
- ۲- تقویت خلاقیت و ابتکار و دستیابی به فن‌آوری‌های نوین و ارتقاء سطح آموزش و تربیت نیروی انسانی و تعمیق پژوهش و گسترش زمین‌شناسی بنیادی، اقتصادی، مهندسی محیطی و دریایی برای بهره‌برداری مناسب از ذخایر معدنی کشور.
- ۳- ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی و اولویت دادن به تأمین مواد موردنیاز صنایع داخلی کشور و صادرات مواد معدنی فرآوری شده و استفاده از موقعیت ویژه زمین‌شناسی ایران و گسترش همکاری‌های بین‌المللی (علمی، فنی، اقتصادی) جهت جذب و جلب دانش و منابع و امکانات داخلی و خارجی در زمینه اکتشافات معدنی و ایجاد واحدهای فرآوری و تبدیل مواد معدنی به مواد واسطه و مصرفی
- ۴- تعیین اولویت‌های مناطق دارای ظرفیت معدنی و ایجاد زمینه‌های مناسب برای رشد صنایع معدنی و فلزی در بخش آلیاژها و فلزات گرانبها و عناصر کمیاب و تولید مواد پیشرفته.

قانون معادن

در تاریخ ۱۳۷۷/۰۲/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و در تاریخ ۱۳۷۷/۳/۲۳ با اصلاحاتی به تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

ماده ۵- اکتشاف ذخایر معدنی توسط بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی انجام می شود. وزارت معادن و فلزات نیز مکلف است رأساً یا توسط سازمانها و شرکتهای وابسته و یا با استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط واجد صلاحیت نسبت به اکتشاف و شناسایی ذخایر معدنی کشور اقدام نماید.

ماده ۸- دارندگان گواهی کشف میتوانند حداکثر ظرف یک سال پس از صدور گواهی کشف، درخواست خود را برای اخذ پروانه بهره برداری معدن کشف شده، تسلیم وزارت معادن و فلزات نمایند. عدم تسلیم درخواست مزبور در مهلت مقرر موجب سلب حق اولویت یاد شده، از آنان خواهد شد.

تبصره - در صورت عدم تسلیم به موقع درخواست یاد شده، هزینه های اکتشافی مندرج در گواهی کشف، توسط بهره بردار ذخیره معدنی مکشوفه به دارنده گواهی مذکور به ترتیبی که در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد پرداخت می گردد.

ماده ۱۰ - عاملین بهره برداری از ذخایر معدنی عبارتند از :

الف - اشخاص حقیقی و حقوقی زیر با تشخیص و اجازه مستقیم وزارت معادن و فلزات

۱- دارندگان گواهی کشف، در مهلت مقرر در ماده (۸)

۲- واحدهای تولید کننده مواد معدنی فرآوری شده با ارزش افزوده تر تا مرحله تولید مواد اولیه صنعتی، از معادن بلامعارض تا زمانی که به تولید ادامه میدهند.

۳- واحدهای صنعتی مصرف کننده مواد معدنی از معادن بلامعارض، تا زمانی که به تولید ادامه میدهند.

۴ - متقاضیان بهره برداری که متخصص معدن یا زمین شناسی بوده و یا بین آنها حداقل یک نفر از متخصصین مذکور وجود داشته باشد، از معادن بلامعارض تا زمانی که ترکیب فوق را دارا باشد.

ب - واحدها یا شرکت‌های تابعه و وابسته به وزارت معادن و فلزات بنا به ضرورت واحدها و شرکت‌های مذکور می‌توانند با استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی صلاحیت‌دار و یا با مشارکت آنها از ذخایر معدنی بهره‌برداری کنند

ماده ۲۸ - دستگاه‌های اجرایی مکلفند با توجه به موقعیت جغرافیائی معادن و لزوم توسعه بخش معدن، مناطق محل وقوع معادن را جزو اولویت اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای و اعمال نرخهای تعرفه‌ای - ترجیحی خود قرار دهند.

سیاست‌های کلی محیط زیست

سیاست‌های کلی محیط زیست، ابلاغی مقام معظم رهبری در راستای اجرای بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی کل کشور

۷. مدیریت تغییرات اقلیم و مقابله با تهدیدات زیست‌محیطی نظیر بیابان‌زایی، گرد و غبار به‌ویژه ریزگردها، خشکسالی و عوامل سرایت‌دهنده‌ی میکروبی و راديواکتیو و توسعه‌ی آینده‌نگری و شناخت پدیده‌های نوظهور زیست‌محیطی و مدیریت آن.

۱۳. ارتقاء مطالعات و تحقیقات علمی و بهره‌مندی از فناوری‌های نوآورانه‌ی زیست‌محیطی و تجارب سازنده‌ی بومی در زمینه‌ی حفظ تعادل زیست‌بوم‌ها و پیشگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست.

۱۵. تقویت دیپلماسی محیط زیست با:

۱۵-۱. تلاش برای ایجاد و تقویت نهادهای منطقه‌ای برای مقابله با گرد و غبار و آلودگی‌های آبی.

۱۵-۲. توسعه‌ی مناسبات و جلب مشارکت و همکاری‌های هدفمند و تأثیرگذار دوجانبه، چندجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی در زمینه‌ی محیط زیست.

سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی

۲. پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه

قانون تمرکز امور صنعت و معدن و تشکیل وزارت صنایع و معادن

ماده ۱- در راستای اصلاح و بهسازی تشکیلات دولت و به منظور فراهم آوردن موجبات توسعه و پیشبرد امور صنعتی و معدنی در چارچوب سیاستهای اقتصادی کشور و تمرکز و یکپارچگی سیاستگذاری و وظایف در امور صنعت و معدن و استفاده بهینه از نیروی انسانی و امکانات موجود، وزارت صنایع و معادن با مأموریتها و اختیارات زیر تشکیل میگردد:

۶- انجام بررسیهای زمین شناسی و اکتشافات و مطالعه ذخایر معدنی به منظور فراهم نمودن زمینه بهره برداری صحیح و مؤثر از آنها.

ماده ۶- به منظور بررسی، تهیه و اجرای طرحهای احداث، توسعه، تجهیز و نوسازی صنایع تولیدی متالورژی، استخراج و فرآوری مواد معدنی و اجرای طرحهای اکتشافی "سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران" تشکیل میگردد. این سازمان طبق قانون تأسیس گسترش و نوسازی صنایع ایران مصوب ۱۳۶۴،۰۴،۲۶ و اساسنامه و مقررات آن اداره خواهد شد.

ماده ۷- سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور با ارتقاء و اصلاح ساختار اساسنامه خود و با شیوه مدیریت متناسب، مسؤلیت سیاست گذاری، نظارت

و انجام مطالعات زمین شناسی و طرحهای اکتشافی و تهیه گزارشهای فنی
و اقتصادی مقدماتی را به عهده خواهد داشت .

تبصره- انجام مطالعات زمین شناسی، اکتشاف و شناسائی منابع و ذخایر و تهیه
اطلاعات و نقشهها با استفاده از دانش فنی روز از وظایف حاکمیتی دولت بوده
و اعتبارات و تسهیلات مورد نیاز آن هر ساله در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی
خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ششم دی
ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۰/۱۰/۱۳۷۹ به تأیید
شورای نگهبان رسیده است.
رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی